Provincie Noord-Brabant

Marktconsultatie provincie Noord-Brabant

Nieuwe monitoringsronde Bosreservaten, Casenummer: C2384929

Auteurs
L. Geers
G. van Maaren

Datum
2 november 2026

Uiterste ontvangstdatum reacties:
30 november 2026, 12.00 uur

1 Inleiding

Tussen 1983 en 2000 zijn in Nederland ruim 60 bosreservaten aangewezen: afgebakende gebieden die zich ontwikkelen zonder menselijk ingrijpen. In de provincie Noord-Brabant liggen 9 bosreservaten: Geelders, Grootvenbos, Kampina, Keizersdijk, Leenderbos, Mattemburgh, 't Sang, Smalbroeken en Tussen de Goren.

Deze bosreservaten vormen living labs voor onderzoek naar natuurlijke bosontwikkeling zonder menselijk ingrijpen. Door deze bossen te volgen, kan een beter inzicht verkregen worden in natuurlijke ontwikkelingen op het gebied van onder meer biodiversiteit, koolstofvastlegging, bosverjonging, invasieve exoten en de vitaliteit van bomen en onbeheerde bossen in het licht van de te hoge stikstofdepositie en klimaatverandering. Door deze ontwikkelingen te vergelijken met beheerde bossen, zijn waardevolle lessen te leren.

Tussen 1985 en 2005 vond op regelmatige basis monitoring plaats in bosreservaten vanuit het Programma Meetnet bosreservaten van het Rijk. Na het stilvallen van dit programma is de monitoring meer ad hoc voortgezet met incidentele financiering. Hierdoor heeft in veel bosreservaten al meer dan 25 jaar geen monitoring meer plaatsgevonden. Om de eerdere investeringen en gegevenstijdreeksen te blijven behouden en voortzetten, is een nieuwe monitoringsronde op korte termijn noodzakelijk. De Provincie Noord-Brabant is daarom voornemens een opdracht uit te zetten voor een nieuwe monitoringsronde in alle 9 Brabantse bosreservaten.

2 Doel en vorm van deze marktconsultatie

Deze marktconsultatie heeft verschillende doelen, te weten:

1. Inventariseren of er een markt is, t.b.v. het bepalen van de best passende aanbestedingsprocedure;
2. Vergaren van informatie t.b.v. een zorgvuldige kostenraming.

We verzoeken geïnteresseerde marktpartijen een schriftelijke reactie te geven op onze geformuleerde vragen in hoofdstuk 4 en die via de berichtenmodule met ons te delen.

Het betreft een open consultatie; alle geïnteresseerden mogen hun reacties indienen. De consultatie wordt openbaar aangekondigd in de vorm van een publicatie op Tenderned.

Het betreft een schriftelijke consultatie; via vragen wordt informatie ingewonnen. De vragen staan opgenomen in dit hoofdstuk van het document.

De consultatie is niet-interactief; de informatie wordt verzameld en voor intern gebruik geanalyseerd.

De ontvangen antwoorden worden gebruikt als input voor de verdere voorbereiding van een eventuele aanbesteding. De reacties helpen bij het nader formuleren van de behoefte en het verkrijgen van inzicht in de markt. Als wordt besloten een aanbesteding te starten, kan de opgehaalde input worden meegenomen bij de verdere uitwerking daarvan. Er wordt geen verslag gemaakt en de resultaten worden niet gedeeld met de markt.

3 Opdrachtbeschrijving

Bij deze opdracht staan twee onderzoeksvragen centraal: hoe hebben de 9 bosreservaten in Noord-Brabant zich ontwikkelt in de laatste decennia? En hoe verhouden deze onbeheerde bossen (lees: de bosreservaten) zich tot beheerde bossen in Brabant?

3.1 Opdrachtbeschrijving

3.1.1 Afbakening van de opdracht

De opdracht omvat het uitvoeren van een monitoringsronde in de 9 bosreservaten in de provincie Noord-Brabant. Dit omvat het veldwerk, data-analyses en het opstellen van een onderzoeksrapport.

De opdracht geldt als één perceel; met andere woorden, er kan alleen ingeschreven worden voor de monitoring van alle 9 bosreservaten in Noord-Brabant. Inschrijven voor de monitoring van 8 of minder bosreservaten is niet mogelijk.

3.1.2 Monitoring

Voor de monitoring kan gebruik gemaakt worden van de monitoringsopzet van Wageningen Environmental Research (WEnR) of een alternatieve methode. Als er gekozen wordt voor een alternatieve monitoringsopzet, dient deze zo ingericht te worden dat de verzamelde data aansluit op de bestaande gegevenstijdreeksen[1]. Bovendien dient de inschrijver te onderbouwen waarom er gekozen wordt voor de alternatieve monitoringsopzet.

Bij de monitoring dienen per bosreservaat in ieder geval onderstaande indicatoren gemeten of anderszins bepaald te worden:

- Grondvlak per boomsoort en totale grondvlak van levende bomen;
- Diameter op borsthoogte (DBH) per boomsoort en totaal van levende bomen;
- Aantal bomen per soort en totaal aantal levende bomen;
- Volume staand dood hout, volume liggend dood hout en totale volume dood hout;
- Vitaliteit per boomsoort en totaal, uitgesplitst naar vitaal, verminderd vitaal en dood;
- Aantal stuks verjonging per hectare per boomsoort en totaal aantal stuks verjonging per hectare;
- Bedekking en soortenaandeel van boom- en struiklaag;
- Bedekking en soortenaandeel van kruidlaag;
- Zuurgraad (pH-$CaCl_2$) van de bodem;
- Basenverzadiging van de bodem;
- Concentratie calcium in de bodem en blad/naalden;

[1] Zie https://easy.dans.knaw.nl/ui/datasets/id/easy-dataset:117939.

- Concentratie magnesium in de bodem en blad/naalden;
- Concentratie kalium in de bodem en blad/naalden;
- Concentratie mangaan in de bodem en blad/naalden;
- Concentratie ijzer in de bodem en blad/naalden;
- Concentratie aluminium in de bodem en blad/naalden;
- Gehalte N-mineraal en totale beschikbaarheid stikstof in de bodem;
- Olsen-P en totale beschikbaarheid fosfor in de bodem;
- Organische stofgehalte in de bodem; en
- Bodemleven.

3.1.3 Vergelijking bosreservaten en beheerde bossen

Voor bovenstaande indicatoren dient een vergelijking gemaakt te worden tussen de onbeheerde bosreservaten en beheerde bossen in Noord-Brabant. Hiervoor dient gebruik gemaakt te worden van recente (niet ouder dan 10 jaar), beschikbare data, bijvoorbeeld uit de 8e Nederlandse Bosinventarisatie (NBI-8)[2]. Het geniet de voorkeur van de provincie dat alleen (NBI-8-)data verzameld in Brabantse bossen wordt gebruikt voor de vergelijking, zodat een zo representatief mogelijk beeld ontstaat.

3.1.4 Doorlooptijd

De provincie is voornemens de opdracht een doorlooptijd van 3 jaar te geven. De startdatum van de opdracht is afhankelijk van de uitkomsten van deze marktconsultatie en eventuele aanbestedingstraject dat hierna in gang gezet moet worden. De uiterste eindtermijn van de opdracht, ongeacht de startdatum, is 31 december 2030.

3.2 Eindproducten

3.2.1 Openbaar onderzoeksrapport

Bij de oplevering wordt per bosreservaat een Nederlandstalig, digitaal toegankelijk onderzoeksrapport opgeleverd dat geschikt is voor openbare publicatie. Daarnaast zorgt de Opdrachtnemer dat de onderzoeksrapporten op haar eigen website, of een ander openbaar toegankelijke website, geplaatst worden.

Elk onderzoeksrapport bevat minimaal:

- Aanleiding en doel van het onderzoek;
- Onderzoeksdesign en onderzoeksmethoden;
- Onderzoeksresultaten van de monitoring;
- Veranderingen in indicatoren in vergelijking met eerdere monitoringsrondes;

[2] Publicatie van de resultaten van de NBI-8 volgt naar verwachting in het voorjaar van 2027.

- Vergelijking tussen de bosreservaten en beheerde bossen (in Noord-Brabant); en
- Conclusies.

3.2.2 Ontsluiting van de verzamelde data

Bij de oplevering zorgt de Opdrachtnemer voor publieke ontsluiting van de verzamelde data via DANS. De voorkeur van de provincie gaat hierbij uit naar een uitbreiding van de reeds beschikbare database[3].

[3] Zie https://easy.dans.knaw.nl/ui/datasets/id/easy-dataset:117939

4 Vragen aan de markt

Voor we deze aanname vast willen en kunnen stellen, toetsen we dit graag. Daarom vragen wij u een schriftelijke reactie te geven op onderstaande vragen:

1. **Interesse**
   Bent u, al dan niet in combinatie met andere marktpartijen, geïnteresseerd en in staat in het uitvoeren van de volledige opdracht zoals beschreven in hoofdstuk 3. Licht uw antwoord kort toe.

2. **Planning**
   Acht u, al dan niet in combinatie met andere marktpartijen, het realistisch haalbaar om de volledige opdracht, zoals beschreven in hoofdstuk 3, in 3 jaar tijd, en uiterlijk 31 december 2030, af te ronden? Licht uw antwoord kort toe.

3. **Capaciteit**
   Heeft u, al dan niet in combinatie met andere marktpartijen, de capaciteit beschikbaar om de volledige opdracht, zoals beschreven in hoofdstuk 3, in 3 jaar tijd, en uiterlijk 31 december 2030, af te ronden? Licht uw antwoord kort toe.

4. **Monitoringsopzet**
   Kunt u, of een andere marktpartij in uw (beoogde) samenwerkingsverband, gebruik maken van de monitoringsopzet van Wageningen Environmental Research (WEnR) voor bosreservaten? Zo niet, beschikt u, of een andere marktpartij in uw (beoogde) samenwerkingsverband, over een geschikte alternatieve monitoringsopzet? Licht uw antwoord kort toe.

5. **Toegang tot data**
   Heeft u, of een andere marktpartij in uw (beoogde) samenwerkingsverband, toegang tot de benodigde data om per indicator, zoals beschreven in § 3.1.2, vergelijkingen te kunnen maken tussen de bosreservaten en de beheerde bossen in Brabant? Zo nee, verwacht u, of een andere marktpartij in uw (beoogde) samenwerkingsverband, deze toegang te kunnen krijgen? Licht uw antwoord kort toe.

6. **Begroting**
   Kunt u voor de beoogde opdracht een globale kostenraming verstrekken, met daarbij:
   a. een indicatieve uitsplitsing van de kosten per onderdeel of activiteit;
   b. de gehanteerde uitgangspunten en aannames;
   c. de belangrijkste kostendrijvende factoren; en

d. eventuele bandbreedtes of onzekerheden die van invloed zijn op de uiteindelijke prijs?

U kunt daarbij, indien relevant, uitgaan van uitvoering in combinatie met andere marktpartijen. De verstrekte informatie wordt gebruikt om de omvang en waarde van de opdracht zorgvuldig en realistisch te ramen.

5 Procedurele en juridische informatie marktconsultatie

Tijdens de marktconsultatie verloopt alle communicatie met de provincie Noord-Brabant met betrekking tot dit onderwerp via de berichtenmodule op Tenderned.

5.1 Vragen over deze consultatie

De uiterlijke termijn waarop u uw vragen over de informatie in dit document in kunt dienen is 18 november 2026, 12.00 uur. Reacties op vragen worden uiterlijk 23 november gedeeld. Reacties die na deze termijn binnen komen worden niet in de consultatie in behandeling genomen.

5.2 Reactie op de door ons gestelde vragen

U wordt verzocht om uiterlijk op 30 november 2026, 12.00 uur uw reactie op onze toetsvragen in te dienen. Dat kunt u doen door een bericht te sturen via de berichtenmodule in Tenderned.
Reacties die na deze termijn binnen komen worden niet in de consultatie in behandeling genomen.

5.3 Vervolg na consultatie

Indien zich marktpartijen melden en reacties worden ontvangen, zal de aanbestedende dienst de verkregen informatie analyseren en wegen. Op basis van deze analyse zal een nadere afweging worden gemaakt ten aanzien van de vervolgstappen, waaronder de vraag of, en zo ja op welke wijze, een aanbestedingsprocedure zal worden gestart.
Daarbij wordt expliciet beoordeeld of het initiëren van een aanbestedingsprocedure noodzakelijk en proportioneel is, mede gelet op de mate van marktinteresse, de uitvoerbaarheid van de opdracht en de ontvangen signalen uit de markt.

Er wordt van de reacties geen verslag gemaakt.

De provincie bekijkt en beoordeelt alle ontvangen reacties. Start de provincie daarna een aanbesteding? Dan deelt zij de belangrijkste uitkomsten van de marktconsultatie met alle geïnteresseerde partijen. Ook maakt de provincie bekend welke onderdelen van de opdracht hierdoor zijn aangepast.

De provincie deelt geen vertrouwelijke bedrijfsinformatie of informatie waaraan te zien is van welke deelnemer deze afkomstig is. Dit gebeurt alleen als de provincie wettelijk verplicht is om deze informatie openbaar te maken.

5.4 Overige voorwaarden

Naast de elders vermelde voorwaarden in dit document zijn op deze marktconsultatie de volgende overige voorwaarden van toepassing:

- dit document is uitsluitend bestemd voor marktconsultatie doeleinden;
- de marktconsultatie is geen onderdeel van een aanbesteding maar een consultatieronde;
- deze marktconsultatie dient uitdrukkelijk niet om een voorselectie te maken van gegadigden in het kader van mogelijke vervolgtrajecten;
- marktpartijen die niet meedoen aan de marktconsultatie zijn daarmee niet uitgesloten van deelname aan mogelijke vervolgprojecten. Evenmin zijn marktpartijen die deelnemen aan de marktconsultatie op enige wijze uitgesloten van of bevoorrecht in mogelijke vervolgtrajecten;
- de marktconsultatie is voor alle deelnemers als voor de provincie Noord-Brabant vrijblijvend;
- partijen (inclusief partijen die niet deelnemen als voor de provincie Noord-Brabant) kunnen aan deze marktconsultatie geen (wederzijdse) verplichtingen of rechten jegens de provincie Noord-Brabant ontlenen;
- deelname aan deze marktconsultatie biedt geen enkel recht op het verkrijgen van een opdracht;
- eventuele kosten voor de deelname aan deze marktconsultatie worden niet vergoed door de provincie Noord-Brabant;
- deelnemende marktpartijen stemmen ermee in dat door hen aangeleverde informatie verwerkt kan worden in het door de provincie Noord-Brabant nader uit te werken stukken;
- de provincie Noord-Brabant neemt bij het doorlopen van deze marktconsultatie de beginselen van non-discriminatie en transparantie in acht;
- de inbreng van deelnemende partijen zal zoveel mogelijk vertrouwelijk behandeld worden, waarbij in ieder geval rekening zal worden gehouden met de gerechtvaardigde (zakelijke) belangen van partijen;
- de voertaal tijdens deze marktconsultatie is Nederlands;
- de provincie is op geen enkele wijze gebonden aan de uitkomsten van de marktconsultatie of verplicht tot realiseren en/of aanbesteding van het onderwerp waarop de marktconsultatie betrekking heeft;
- claims over het gebruik van informatie, vertrouwelijkheid of verzoeken om vergoeding in verband hiermee worden niet gehonoreerd;
- de door deelnemende partijen ingezonden documenten worden beschouwd als openbare documenten en vrij van auteursrechten. Indien auteursrechten van toepassing zijn dan wordt de provincie Noord-Brabant hiervan gevrijwaard door deze deelnemende partij(en);
- de provincie Noord-Brabant behoudt zich het recht voor deze marktconsultatie tijdelijk of definitief te staken;
- door deelnemen aan deze marktconsultatie geven partijen te kennen onvoorwaardelijk akkoord te gaan met de voorwaarden zoals vermeld in dit document.